

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Főttér 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel Kéziratok nem adnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 4 frt — Félévre 2 frt — Negyedévre 1 fr Hirdetések a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít. Egyes szám ára 8 kr.</p>	<p>Kiadóhivatal: Schvarcz Sándor könyvkereskedése, hová az előfizetési- és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyilttér petit sora 30 kr.</p>
--	---	--

Legujabb martir

Aki a magyar alföldi nép hajlamait, gondolkodás módját ismeri, tudja azt, hogy a magyar alföldi földbirtokos gazda előtt a leggyűlöltebb a hivatalnoki osztály. Ennek pedig egyszerűen az az oka, hogy a különben ezelőtt okosan, helyesen gondolkozó magyar nép észjárását egyes politikai kalandorok, vagy ha úgy tetszik demagógok elsavarták. Mert a helyet hogy a népet a munkás és tehetséges hivatalnok iránt tiszteletre és elismerésre oktatták volna, azt hitték el a néppel, hogy tulajdonképpen a hivatalnok csak arra való, hogy a paraszt embert megnyuzza.

A helyett, hogy felvilágosították volna a népet a közös teherviselés méltányos voltáról, helyett, hogy azt mondták volna, hogy adót minden honpolgárnak egyenlő arányban kell fizetnie, ellenkezőleg azt verték a nép fejébe, hogy minden terhet a népek kell fizetni csak azért, hogy egyes hivatalnokok, kik másként élni nem bírnának, kik csak azért vannak, hogy a népet nyuzzák, kényelmesen élhessenek. Az ilyen- és ehhez hasonló tanok hirdetésének, terjeszté-

sének azután az lett az eredménye, hogy a magyar alföldi választó polgár valóban azt hiszi, hogy minden terhet, az ő ködmöne izzad ki. Ennek következtében: minden tisztviselőt, tanítót és egyéb közfizetésből élő intelligens és nem intelligens alkalmazottat, gyűlöl, utál, megvet és kicsinyel.

Ma már, ha valaki nagy és maradó népszerűsége akar szerttenni: nem kell mást tenni-e, mint a községi, állami és megyei tisztikart rágalmazni, becsülni, gyanúsítani vagy kisöprtetésüket ígérni. Ez a népszerűség olesó és bizton elérhető titkának a kulesa.

Ezt a titkot, igen jól és igen sokan ismerik. Éppen ebben leli magyarozatát, hogy magyar alföldön burjánzik leginkább a demagógia. A demagógok legtermékenyebb talajt és legfogékonyabb népet a demagógia iránt, itt találjuk fel, itt van az „ígéret földje” számukra. Nem is késnek megragadni az alkalmat Érezzük s átkos működésük borzasztó hatását mindenütt, de különösen itt, Csongrádvármegyében.

Csongrádvármegyében valóságos orgiát ül a demagógia. Itt érte el

népszerűségének tetőpontját boldogult Csatár Zsiga bátyánk.

Itt tombolt a megmaszlagolt nép élén Hock János városunk ez időszerű országyűlési képviselője.

Itt szidta méfegtől tajtékzó szájjal embertársait; és itt ígérte a tisztviselők kisöprését, a községi adók leszállítását és a nép boldogítását Hegyi Antal, urunk felkent szolgálja.

E vármegyében hurcolta és hurcolja meg az összes megyei tisztikart, szakadatlan következetességgel Sima Ferencz, ugy a vármegye közönsége, mint az ország színe előtt a parlamentben.

Csongrádvármegye székhelyén megjelenő „Szentesi Lap” ugyszólván kenyérkeresetkép üzi a legtisztességesebb, a közügyek terén önzetlenül működő egyének és megyei tisztviselők meghurcolását.

E vármegyében megjelenő demagóg irányu lapok, szolgáltatják ama botrányos sajtópereket, melyek nem csak a szegedi esküdtszék tagjait töltik el undorral: hanem az egész országot megbotránkoztatják.

És ugyan miért? Van rá szükség? Van-e rá ok, hogy miért kerülnek ezen botrányos, becsületsértő,

A „CSONGRÁDI LAP” TÁRCZÁJA

A vörösbegy.

— Francziából. —

I.

A domboldalon álló ház ingadozott, reccgett a szélben és záporosóban, mint a viharban hanyódo hajó. Azt hitte az ember, hogy az erős szélrohamok összetizzák az ablakredőket, kiemelik az ablaktáblákat, behatolnak a házba és a mindent felforgató, pusztító forgatagban magukkal ragadják a butorokat és a bennlakókat. Egy pillanatig tartó rövid, aggasztó csend, melybe belezúg a megremült állatok távoli lárma; a szélvész friss lélegzetet szí magába. Akkor azután még nagyobb erőt fejt ki, megkísérti a falakat, egymáshoz verdesi a kutak vasrészét, megnyögeti a zsindeletet és itt is, ott is megcsendíté a folyosók csengetyűit. Egy ajtó, nem lehet tudni hol, szabályos ütemekben csapódott ki-be, megmozgatván a szobában égő gyertya lángját, a mely folyton változó árnyakat vetett a falakra. A szobában lévő kis vaságyon reszkettek a rózsaszínű virágokkal díszített fehér függönyök. Aranyvirág remegett a félelemtől, Félíg levetkőzve már, leejtette a ruháját, — a mint utánna nyult, egy hamvas, halvány váll bujt ki inge alól — s arról gondolkodott, hogy vajjon ne keressen-e menedéket édes anyjának első emeleti hálószobájában mind eme iszonyu dolgok leől. Aranyvirág anyival is inkább meg volt

ijedve, mert a vihar kirántotta az ablakredő egyik szárnyát és zuhogó esőt, pattogó jégdarabokat zúdított az üvegtáblákra. A vihar ismét lecsillapult egy darabig; Aranyvirág ez alatt vissza nyervén bátorságát, gyorsan levetkőzött s egyik térdével az ágyban volt már, hogy lefeküdjék s a párnák közé dugja kedves fejcskáját, mikor egy halk neszt hallott, mintha egy kicsi madár körmőcskéivel érintette volna az ablaküveget. Aranyvirág hátra fordult — már nem félt, csupán kíváncsi volt — az ablaknyíláshoz közeledett, a mikor egy villám pillanatnyi világosságánál észre vette, hogy egy gyenge alkotású madárka csőrőcskéjével kopogtat az ablakon. Oh! a viharral és sötétségnek kiszolgáltatott szegény kis madár, mint könyörgött, hogy befogadják. Aranyvirág kinyitotta az ablakot és előre hajolt; a szél hátracsapta hálókötését s a bacsapódó hűvös levegővel és hideg széllel egy kedves, reszkető vörösbegy repült fehér keblére.

II.

A milyen félnék madárka az erdő vörösbegy, épen olyan barátságos is tud lenni; idegenkedik azoktól, a kik bántják, azonban barátkozik azokkal, a kik nem viseltetnek iránta rossz indulattal. Ha meg akarják fogni, egy csipés után elmenekül, hogyha azonban nem bántják, az ember feje körül röpdös, mintha reá akarna ülni. Megesik, hogy amikor a fülemilék és a fecskék eltávoztak, ő itt marad ősszel is a mi éghajlatunk alatt — talán mert szárnya nagyon gyenge a hosz-

szu utra — és a háztetők verebei közé keveredvén, kicsiny lábnyomaival kicsillagozza az utczák homokját, a baromfi udvarban czi vakodik az inyencz csirkékkel, vagy az istállóban a lovak patái között szedegeti ki a magvacskákat és ott alszik a jászol párkányán, a hol az istálló melege olyan jól esik neki. A hideg télen, — ha a kutya nem nagyon morgós és a macska nem tulajdonosan hamis, — bemegy a házakba és csak napkeltekor távozik, mihelyt azonban szeles, avagy esős időjárás következik, vissza tér, a butorok fakeretére helyezkedik és félre hajtván nyakát, hasonmását nézegeti a tükrökben, megköveteli, hogy kedveskedjenek neki az embernek vállára ül, csőrét kedvesen értetvén a fülhöz, felszurja az asztalteritőn pihenő legyeket, végül pedig a palacsokok tejetén pihen ki magát; este mikor az emberek a félszerekben lobogó rőzse mellett fecsgeve, pipázva a körbe ülnek, a tűzhely közelemben a jó meleg hamuba mélyezti rőzsás fáradt mellecskáját és boldogan, félalomban éles kis csiripeléssel felelget a kéményben éneklő tücsökn k.

III.

A viharos estén menedéket kereső vörösbegy az egész őszt és telet Aranyvirág társaságában töltötte. Egy pillanatra sem hagyta el; legszívesebben fészkelte aranyvirág lány, arany mohához hasonló szőke hajfürtjei között, vagy nyakának hajlásában, elrejtőzött az öltözet raucezaiban és gyönyörű érzettel csuszott a ruha ujjai és a finom test

gyalázatos rágalmak a nyilvánosság színe elé?!

Hát csak azért, mert vannak Csongrádvármegyében, olyan existenciák, akik mások gyalázatán élőködnek!

Léteznek a vármegye területén olyan emberek, akiknek szükségük van a botrányra, mert ha botrányt nem csinálnának, tisztességes munkával kellene megkeresniük kenyerüket, a mihez szokva nincsenek; könnyebb, habár nem tisztességes uton érik el azt, a mit más nehezen, de tisztességesen talál meg.

A nyilvánosság elé pedig azért hurczolják a botrányokat, mert csak ezen az uton érhetik el azt, amit elérni akartak, amit, szégyenbe vallani, de csongrádvármegyében el is értek, a Csongrádvármegyei nép nagyobb részének bizalmát... a népszerűséget.

Sajnos, hogy a fővárosban megjelenő lapok szerkesztősége, nincs kellőleg informálva a csongrádvármegyei állapotok felől. Vagy pedig azt kell feltételeznünk, hogy helytelenül, nem a tényeknek megfelelően informáltak.

A fővárosi sajtó Mátéffy Kálmán dorozsmai főszolgabírókat majdnem egyhangulag elítéli azért, mert üldözötték Sima Ferencz országgyűlési képviselőt, és a „Szentesi Lap” főszerkesztőjét a f. hó 22-én, a szentesi indóház várótermében leütötte.

Hiszen, Sima Ferencz Mátéffy Kálmánt már évekkel ezelőtt szakadatlanul üldözte. Meghurczolta lapjában; sikkasztással, zsarolással vádolta, mint köztisztviselőt. De ez sem volt elég: hanem midőn ártatlansága kiderült, midőn az ellene emelt vádlól felmentették: a vármegyei közigazgatási ülésben nyilvánosan meghurczolta.

Hiszen, az emberi természet nem egyforma. A vérmérséklet különböző

az egyik — a másik egyénél. Az idegek minden egyénnél különböző képen működnek. Az egyik ember a halálos sértést is higgadtan fogadja; míg a másik, ha véletlenül tyukszemére lépnek indulatában tetlegességre vetemedik.

Mátéffy Kálmán daczára annak, hogy hivatalnok, főszolgabíró, de ember. Ha tettiért, mint főszolgabíró elítélik is, de az előzményeket ismerve, mint embert, mint önérzetes embert elítélni nem lehet. Eljárása felett, bár minő drasztikus és tisztviselőhöz nem illő is volt, az előzmények, a Sima eljárásának figyelmen kívül hagyása nélkül pálczát törni nem lehet nem illik.

Mi, annak idejében, midőn Balogh Jánost azon eljárása miatt, hogy a szabadelvű pártból kilépve, mint 48-as és függetlenségi jelölt lépett fel, pártunk sajtója a „Szentés és Vidéke” megtámadta, védelembe fogtuk: mert az előzményeket, a kényszerítve figyelembe vettük és azt méltányoltuk. Éppen ezért, amennyiben tudjuk azt, hogy Mátéffy Kálmánt mint köztisztviselőt, hányszor, minden alapos ok nélkül, támadta és hurczolta meg Sima Ferencz, tetteért, tekintve talán hevesebb vérmérsékletét, szigorúan elítélni képtelenek vagyunk.

Mátéffy Kálmán eljárása miatt csak azért fejezzük ki sajnálatunkat: mert a csongrádvármegyei martirok számát egygyel megszorította.

A legujabb martir ez időszertint: Sima Ferencz.

— „Ne hazudj” modja a tizparancsolat, de ki az aki ezt a parancsolatot nem tudja tartani, mint a „Csongrádi Közlöny.” Legutóbbi számában, fegyelmi „vizsgálat” cím alatt, ismét súlyosan megsértette a hivatkozott tiz parancsolat rendelkezését, annak daczára, hogy a szerkesztő mint katolikus pap, a tiz parancsolatot hivatásánál fogva, első sorban megtartani köteles volna.

közé. Aranyvirág már egész természetesen talála a vörösbegy társaságát, mely annyira hű volt otthonához, hogy el is felejtett már repülni, pedig elérkezett a tavasz is. Még az alvás óráiban sem vált el Aranyvirágtól. Kedves barátnője hóf-hér vállán ülve, befonott haját csipegetve jelen volt, a mikor öltözködött; sokszor úgy tetszett, hogy segíteni akar neki, uty buzgalommal húzgálta a zsinórok csokrait és csomóit.

Mikor Aranyvirág lefeküdt, egyik kezében, vagy egy egyik karjának könyökhajlásában álomba — szenderült. Legkedvesebb fészke azonban az a hely volt, a hol a viharos estén felmelegítette tollacskaikat; hiába öltött Aranyvirág éjszakára egészen csukott hátköntöst, a kis vörösbegy csőrével, körmeivel, szárnyaival letépett egy két gomkot, míg végre a szövet ránczai között befért fejecskeje, azután egész alakja és hamar benn volt a háló köntös alatt úgy, hogy Aranyvirág testehez simuló madárka szivdobogását érezhette.

Még aprilisban sem gondolt a madárka a távozásra; mikor urnőjével sétálni volt a kertben, s az utczákon számba sem vette a többi madárkakat, melyek csiripelésükkel és vig énekükkel a verőfényre, a viruló vadrózsák közé hivogatták; az üde rózsák közepében a rózsásabb ajkákhoz tette csőrösskéjét. Egy este azonban, az ábrándok és vallomások estéjei, míg Aranyvirág egy virágzó bokor mögött suttogott kedvesével s oly közelről beszélt vele, hogy ajkák már már összeértnek, a vörösbegy összerendezte, felborzalta tollait és éles csiripeléssel tóva röptült, szárny-

sattogásaival szétválasztván a szerelmesek csókját.

IV.

Hová szökött? hol van most? melyik bózótban, vagy melyik fa lombjai között? Talán egy borostyánfa ágai között húzódtott meg; és lágy csicsérgés rezgeti meg torkát, a míg kicsiny életpárja mohszálakból és vadgalamb-pelyhekből fészket rak egy odúban? Egy napon az előváros templomában nagy tolongás volt: Aranyvirág tattotta esküvőjét kedvesével; a magas ablakokkal szemben levő óriási nyitott ajtón meleg júliusi napsugár ömlött be az ünnepélyes sokaságra, lágyabb színe festvén a térdelő menyasszony halvány arcát, és mintha kívülről gyermekhangok, madárcsiripelések haroltak volna a templomba, az orgona zengzete akkordjai közé keveredve. A mátkapár legboldogabb percei voltak ezek. Azonban, abba a pillanatban, mikor a vőlegény az áldás alatt a jeggyűrűt Aranyvirág ujjára akarta huzni, gyors szárnycsapások választották szét őket s a vörösbegy csőrében tartva a gyűrűt, heves repüléssel igyekezett a magasban csillogó ablak felé, valószínűleg úgy remélvén, hogy ott szabad kijáratot talál az ég felé. Oly erővel repült a család üvegnek, hogy összezúzva zubant a márvány kövezetre; a tollcsomón levő rózsás begy olyan volt, mint egy véresepp. A gyűrűt úgy kellett a madárka megdermedt csőréből és összeszorított körmei közül kiszabadítani.

Comes.

Hogy Hegyi Antal, a piszkolódásokra és rágalmozásokra szentelt ujságjába, mit tudna írni, ha Réti Ferencz nem volna, valóban elsem képzelhetjük. Minden számban igyekszik a főszolgabíró ellen, vallami rágalmozást és hazudozást megköczkázttatni, azon hitben, hogy Csongrádon még mindig sok az együgyű ember, aki a hazudozásoknak és rágalmozásoknak kész felülni — és még mindig nem ismeri Hegyi Antal és fegyverbarátjai.

Annak bemutatása érdekében, hogy mily botrányos, hazugságok foglaltatnak a csongrádi Zelenyá ujság, fent hivatkozott közleményében, bármennyire ignorálandónak is tartjuk erkölcsi tekintetből Hegyi ur erőlködését mégis fáradsággal veszünk magunknak, ezuttal azzal foglalkozni.

Forgó G. Imrét, Söhlyá Gyula községi jegyző, Turesányi rendőrbíró és egy törvényellenesen letartóztatott asszony feljelentésére, vette a főszolgabíró fegyelmi vizsgálat alá; és eszeágában sem volt azt a kis ártatlant, Hegyi urhoz hasonlóan „egyenes” és igazság szerető embert üldözni. Ha azt akarta volna tenni a főszolgabíró megtehette volna, midjárt kezdetben és fegyelmi vizsgálat alá vehette volna, már az első héten Forgó G. Imrét.

Mire való tehát, az a czélzatos vad hazug, buta reafogás és vakmerő vád, hogy azért vétetett Forgó G. Imre fegyelmi vizsgálat alá, „mivel irodai szerekkel a város kaszájából, nem akarta ellátni, a főszolgabírói hivatalt.” Aki csak azért, hogy a főszolgabíró bántsa azt meri írni vagy állítani; nem egyéb mint egy közönséges gazember.

Csemeghi Antalt sem akarja, a főszolgabíró üldözni. Sokkal kisebb potentát, egy községi bíró a főszolgabírónak, sem hogy azt üldöze. Ha nem akarta volna megengedni Csemeghi Antal, hijába druzsája Hegyi Antalnak ma sem volna községi bíró.

Mert hiszen éppen úgy megtagadhatta volna Csemeghi Antalnak kijelölését a tizujtáskor a bírói állásra, a mint Csemeghi megtagadta akkor mikor a hatalom a kezében volt, azoknak kijelölését kiket Réti Ferencz mint pártelnök jelölni kért.

Ez éppen azt mutatja, hogy hivataloskodása terén, sem a boszu, sem a rokon vagy ellenszenv nem vezeti Réti Ferencz főszolgabírókat ténykedéseiben. Hogy most fegyelmi vizsgálatot kellett elrendelnie Csemeghi ellen, erre éppen Csemeghi kényszerítette. A ki éppenséggel nem bírja be-e találni magát, a községi bírói szerepében és egyáltalában nem teljesíti a községi bíró hivatalos kötelességét, hanem állását saját külön egyéni czéljára, Hegyi Antal és az összvérpárt támogatására használja; csupán a legnagyobb kényelmeskedéssel és a felsőbb hatóságok intézkedésének megmosolygásával. Pedig a ki község bíró lesz, annak teljesíteni kell mindazt, ami a törvénynek fogva a községi bíró teendőire van utalva. És nem lehet megengedni, hogy bárki is csak azt végezze a községi bíró teendőkből, a mi neki tetszik, a többivel pedig ne törődjék.

Nagyon ideje tehát, hogy a főszolgabíró erélyesen fellépjen Csemeghi Antal községi bíróval szemben, mert az valóban nem járja, hogy a községi bíró, főbb teendővel mit sem törődik.

Mióta bíró, csak egyszer vett részt a községi pénztári vizsgálaton; pedig minden hónapban tartozott volna azt tenni, mivel ő a bizottság elnöke. Nem járja, hogy mit sem törődik a községi bíráskodással, pedig az is hozzá van utalva és teljesen a nyakába lőcseli azt Forgó Gergely II od bírónak; pedig már a törvényhatóságtól is szorítva lett, a községi bíráskodásra és a járásbíróság három ízben is panasza emelt, a községi bíráskodás hiányos eljárásai ellen.

De miért is ne tenné Csemeghi Antal amit tesz? Hiszen ő nem községi bíró, hanem főbíró. Mellette áll a nagyhatalmu Hegyi Antal kinek védszárnyai alatt büszkén játsza a helyi főbíró, irkálgathat a fellettes hatóság ellen, telve sértő kifejezésekkel, soha ki nem fogzó közmondásokban, fellebbezéseket, Járhat a parochiára érte-

kezletre és írogathat ugyancsak, zamatos közmondatokban a „Csongrádi Közlönynek” elmésnél elmésőbb, szebbnél szebbeket, a községi bíráskodás, pénztárvizsgálatot stb. hivatalos teendőket végezze más. Hiszen azt csak a főbíró nem is végezheti!!?

Hány nap telt már el Csemeghi Antal hivataloskodása alatt, midőn senki sem látta át, a városházán és némely nap valamelyi tanácsbeli h. bíró volt. Mutatja a községi iktató ékesszólóan.

A községhez érkezett idegen pénzekkel mit sem törődik, reá hagyta azt egészen Kucsera Ferencz segéd jegyzőre, hogy legyen több ideje a fellebbezéseknek és hírlapi cikkeknek megírására.

Ha az árvízvedezés idején a főszolgabírótól meghagyást kapott, mit egy belügyminister rendel. kiadta azt a rendőrbiztosnak, de ő maga egy lépést sem tett arra nézve, hogy a meghagyásnak érvény szeretessék. De hát miért is tette volna? Hiszen nem azért lett ő „főbíró”!

Már régen fel kellett volna függeszteni Csemeghi Antal községi bíró és ha nem Réti Ferencz a főszolgabíró, a ki szándékosan tartózkodott Csemeghi ellen, az érellyes fellépéstől, nehogy bosszu és ellenségeskedéssel vádolják; már régen meg is kapta volna, nevezett a felfüggesztést. Mert más megyében egy perczig sem türték volna el azt, a mely dolgokat Csemeghi Antal eddigi, községi bíráskodása alatt elkövetett.

Legyen tehát nyugodt a „Csongrádi Közlöny” szerkesztője, Csemeghi Antal községi bíró ellen, a legszigorubb tárgyilagos sággal lesz a vizsgálat fogamatossitva és mihelyt Hegyi Antalt reábirja arra, hogy lemond a csongrádi plébániáról és azzal Csongrád népének módot ad ahhoz, hogy magának egy jámbor, békés szellemű és életét kizárólag a katolikus vallásnak, hívei hitéletének szentelő más plébánost kapjon, Réti Ferencz főszolgabíró úr, azonnal eleget tesz kívánságának és le fog mondani a főszolgabíró állásáról. Ellőbb azonban nem teheti.

Az elvetemültség.

Az árvíz veszélyen lsten segítségével ugylátszik már tul vagyunk. És most már elmondhatjuk azt is, beszélhetünk arról; miről a veszély idején szólni tartózkodtunk, — értvén azon elvetemültséget, melyet az árvíz-veszély idején tapasztaltunk.

Ugyanis Réti Ferencz főszolgabírónak ellenségei, nem átalották az árvízveszély idejét felhasználni népámitó mesterségeiknek kihasználására és hogy a népet felingereljék a főszolgabíró ellen, elkezdtek terjeszteni a hírt, hogy a főszolgabíró azért hajítja a Tisza Körösügyi ármentesítő társulat védőtöltéseinek vélelmét; mert a maga réjtjét akarja védelmezni; jól tudták pedig, hogy a főszolgabíró csak azt tette, a mit a miniszteri biztos rendelt. Ezt pedig hivatalos kötelessége volt megtenni.

Midőn pedig azt látták, hogy ezen a nép megtévesztésének szánt áhír terjesztések nem idézik elő a várt hatást, elvetemültségükben tovább mentek: Elkezdtek hazudozni, hogy a főszolgabíró 4. mindszenti embert fogadott fel és elakarta vágatni az éjszakai partit töltést, hogy vegye el a várost a víz. Adott is nekik 500 frtot, de Hegyi Antal és Forgó Gergely megfogták a töltés átvágókat.

Hogy ilyen alávaló rágalmazásra és a közhatalóság ellen — vész idején — ily bünyös izgatásokra vetemedjenek egyes el-sülyedt lelkű emberek, pusztá pártérdekből csak azért, hogy a nép egyes rétegeiben több kevesebb eredménnyel izgathassanak — Réti Ferencz ellen; megvaljuk bár igen sokat feltettünk azon emberekről, ahonnan ezen botányos hírterjesztések kiindultak, még sem mértük volna azt róluk feltételezni, hogy ily alávalóságokra képesek legyenek.

Ily alávalóságoknak elkövetésére még nem tartottuk fogékonyak a csongrádi em-

berek lelkiületét, de sajnosan meg kellett érnünk a Hock—Hegyi aera alatt ezt az erkölcsi sülyedést is.

Ugy látszik, hogy az utóbi éveekben a népámitók törekeny lajtorjáján felkapaszkodott egyes ellenzéki „nagy” férfiak előtt már semmi sem szent Csongrádon; nincs oly elvetemeltség, a melyre reá nem adják fejüket az illetők, ha csak pillanatra is árthatni vének azzal ellenfelük népszerűségének és biztosítottai látszik azzal saját haldokló népszerűségüknek fenntartását.

Nem tudjuk, hogy a folyamatban levő nyomozódás kellő eredményre vezet-e, és vajjon kideríthető lesz-e azon alávaló gaznak a neve, ki nem átalotta a legnagyobb árvízveszély idején sem izgatni, célzattal megrága mazni a főszolgabírót és feltételezni Csongrád város népétől ezt az együgyűséget, hogy oly képtelen híreknek hitelt adjon; mindazon által szükségesnek tartjuk a legerélyesebb nyomozás szakadatlan folytatását mindaddig, míg a bünyös rágalmazó neve ki nem derítetik, a rágalmazók iutó példájára törvényes szigorú büntetését el nem veszi.

UJDONSÁGOK.

— **Béla napja.** Ápril hó 23-án ünnepelte Farkas Béla polg. isk. igazgató nevenapját, mely alkalommal tanító társai, tanítványai és tisztelői közül is számosan üdvözölték a derek tanfőrt. A jót kívánók nagy számához mi is szívesen csatlakozunk.

— **Az országos tranzversális miut** folyamatban levő földmunkálatait *Köszeghy László* műszaki tanácsos Bajától—Csongrádig megtekintte, s a mult kedden városunkban időzött. A Csongrád határában folyó munkálattal, melynek vezetése *Regdon Géza* kir. mérnökre van bízva, teljesen meg volt elégedve a tanácsos ur.

— **Erti a hazudozást.** A Tisz-Körös zugi ármentesítő társulat választmánya a védekezés alkalmából felügyelőkné választotta a csongrádi gátrészekre Kaszaniczky Dénes és Borbás Mihály csongrádi lakosokat. Utóbb pedig a társulati igazgatóság miután nevezettek lemondottak, Borbás Ferencz és Kaszaniczky Ferencz csongrádi lakosokat nevezte ki felügyelőkné. A társulati gáton dolgozó munkásoknak bérét pedig Fechtig Imre Br. miniszteri biztos alapította meg. heti 4. frtban.

A „Csongrádi Közlöny” azonban hogy izgathasson ezzel is Réti Ferencz főszolgabíró ellen, azt írta legutóbbi számában, „Erti a módját” ezim alatt, hogy mint ő korteseit 4. frt. napi díj mellett alkalmazta a főszolgabíró id. Kaszaniczky Ferenczet és Borbás Ferenczet, addig a szegény embereknek 4. frt. heti munkabért fizetett.

Valóban szegény, hogy csupa korteskodásból ily alávaló kazugságokkal van telve az a lap, melyet egy 20,000 lelket számláló hatholikus város plébánosa szerkeszt!! De hát mi lesz már azzal a szentszéki vizsgálattal? nem tudna valalami új-ságot mondani az a mindentudó és bátor szókimondó „Csongrádi Közlöny”? (!) Valyon igaz-e, hogy Hegyi Antal plébános nem várván be az ellene indítandó pert, önkénynt mond le a plébánia jövedelemnek élvezéséről? Ugyan igaz lesz-e?!!...

Esküdttszéki tárgyalás. A f. hó 22-én folyt le a szegedi esküdttszék előtt Tasnády Antal volt szentesi polgármester és Pintér Gyula a „Szentesi Lap” felelős szerkesztője közt felmerült becsültséértési ügy. Vádló: Tasnády Antal. Az esküdttszék Pintér gyulát vétkesnek mondta ki, ennél fogva a törvényszék 100 frt fő és 50 frt mellék büntetésre, esetleg 15 napi fogházra és a felmerült 86 frt. költség megtérítésére, továbbá, az ítéletnek a „Szentesi Lap”-ban vádlott költségén leendő közzétételben marasztalta.

Gyilkos gáz. A f. hó 17-én Palásti Nőé szőlős gazda szőlőjében nyitottak: Lovas Mihály, Góg Imre, Bori Sándor és még két munkás. Este, mivel a munka több napot vett igénybe, nem mentek haza: hanem a gunyhóban szállótokéből tüzet csinál-

tak és lefeküdni készültek. De mivel hűvös volt az est, a meleggel takarékoskodni akartak és a kályha csövét elzárták. Mélyen elaludtak mindannyian, midőn Lovas Mihály arra ébredt fel, hogy egyik társa az ágyról rázuhant. Csak nagy nehezen bírta társát lerázni magáról: mert az az esés daczára is mozdulatlan maradt. De amint fel akart kelni, azt tapasztalta, hogy annyira szédül és el van gyengülve, hogy képtelen volt fel állni. Nagy erőfeszítéssel az abbakhoz mászott; de midőn azt kiakarta nyitni, több izben lerogyott. Végre, végső erőjét is megfeszítette: az ablakotöklével beverte és száját a nyílásra tette, hogy friss levegőt szivhasson be; ennek következtében eszméletét mielőbb vissza nyerve, az ajtót kinyitotta és társait, kik már akkor eszméletlenül feküdtek, egyenként kivonszolta az épület elé, hol egy pár óra mulva magukhoz tértek. Csodálatos, hogy polgártársaink, akik több izben olvastak hasonló eseteket az ujságokban, még sem okulnak. Itt nálunk is, nem egy izben végződött halállal az ilyen gondatlanság. Mert, ha az égésnek szabad folyást nem engednek, a hosszú és félig elfojtott égés következtében szén-sav gáz fejlődik, mely az emberi és állati szervezetre méregként hat, a vért megköti és fulladás általi halált okoz. Lovas Mihály pedig ajánljuk a hatóság figyelmébe, mi vel ő ember életét mentette meg, tehát megérdemlené, hogy ezért kellő jutalomban részesíttessék.

— **Országos vásárunk a f. hó 30-án** és május első napján lesz. Az utóbbi napon a kirakodó vásár folyik le. A vásárhoz nem nagy reményt fűznek. Nem is csoda; a hétköznapi vásárt nem tudja a mi közönségünk megszokni.

— **Kert megnyitás.** Szlavik János jóhírnevű vendéglős, aki már néhány óta bérlője a népkerti vendéglőnek, május 2. án fogja megnyitni a csongrádi közönség ezen egyetlen nyári mulató helyét, a népkerti vendéglőt. A vendéglős, aki ez ideig is mindig törekedett a közönség igényeinek minden tekintetben megfelelni, a jövőben is oda fog működni, hogy kifogástalan étel-ek és italok pontos kiszolgáltatása által a nagy közönség megelégedését kiérdemelje.

— **A nyitrai választáshoz.** Nyitra, hol a szabadelvű párt a néppárt ellen küzdött, a napokban történt meg az országgyűlési képviselő választás, mely Janits Imre szabadelvűpárti jelölt győzelmével végződött. A választás egyik főeseménye volt az is, midőn reggel 5 órakor két kegyesrendi pap állított be szavazni: Horváth Sándor a piaristák gymnáziumának igazgatója és Vári Gellért tanár, városuk szülötte s mindketten a szabadelvűpárti jelölthez adták szavazatukat. Városunk jeles születését, főtiszt. Vári Gellért urat ez alkalomból a helybeli kaszinó táviratban üdvözölte.

— **Csendélet a szomszédban.** Botrányos dolog történt a f. hó 22-én Szentestesen. Mátéffi Kálmán dorozsmai főszolgabíró, Sima Ferencz orsz. képviselőt, a „Szentesi Lap” főszerkesztőjét, elkeseredésében bottal úgy föbe vágta, hogy menten elborította a vér. Az esettel mai vezércikkünkben is foglalkozunk, éppen azért itt csak a szigorú tényállást írjuk le.

Mátéffi Kálmán a f. hó 22-én hivatalos ügyben Horgosra igyekezett. A pályaudvaron vele voltak Cicatricis Lajos m. főjegyző, Kiss Zsigmond ügyvéd, F. Molnár Sándor árvaszéki ülnök és Mikecz Ödön társulati titkár.

Sima Ferencz, a Tasnády—Pintér-féle sajtótárgyalásra Szegedre akart menni és az étteremben foglalt helyet, ho Mikecz Ödön is éppen reggelizett. Mátéffi Mikéczel szándékozott beszélni, a nélkül, hogy sejtelmé lett volna arról, hogy Sima is ott van, be lépett az étterembe. A mint belépett, egyszerre szemben találta magát Simával. Hat esztendő keserősége és szakadatlan meghurczoltatása juthatott hirtelen eszébe; indulván nem bírt többé uralkodni. Sima Ferencz elé lépett e szavakkal: „Hát te vagy az, a ki az én becsületemet a közigazgatási bizottságban és lapodban otthon-ban meggázolod”? — a kezében levő bot-

tal feje vágta Simát. Sima bősülten rontott Mátéffira, hatalmas ütést mért rá, de az ütés csak Mátéffi ka apját érte és egy épen ott settenkedő vasuti őrt ütött oldalba. Hasztalan iparkodott Sima, Mátéffi kezéből a botot kicsavarni, az nem sikerült; végre Mátéffi a botot átadta egy rendőrnek, a ki a törvénynevében közébük lépett. Sima erre egy széket ragadt és azzal akarta leütni Mátéffit, de Mikecz Ödön kivette kezéből. Mátéffi ezután kiment az étteremből a pénztár szobába és ott maradt a vonat indulásáig.

Különben, hogy Sima Ferencz sebe nem oly veszélyes, kitetszik onnan, hogy a szegedi kir. törvény-zéki orvos könnyű testisértésnek minősítette.

Nyilttér.)

A „Csongrádi Közlöny“ f. hó 21-én megjelent számában. „Különfélék“ rovata „Érti a módját“ czim alatt, Hegyi Antal rágalmazó istentől elrugaskodott, hitvány, piszkos pap azt állítja, hogy engem korteskedésem jutalmául négy forint napidij mellett alkalmaztatott Réti Ferencz főszolgabíró úr.

Már az igaz, hogy a helybeli putriból 10 esztendő alatt annyi piszkot kinem sepernek, mint amennyi piszkot ráfér Hegyi Antal pirulni nem képes hitvány pofájára; mint azt annak idejében Bozó Mihály úr, ki nyilatkozta mely nyilatkozat miatt-puritán jellemű plébánosunk elégteltelt elmulasztott venni. Épp úgy nem tisztázta magát, sem elégteltelt nem vett Sohlya Gyula főjegyző úrral szemben sem, aki a „Csongrádi Lap“ban azt állította róla, hogy a Svájczból küldött misepénzeket alaposan

elkezelte, azaz nem juttatta oda, ahova küldték.

A helyett, hogy az igen tisztelt, pártvezér plébános tisztázná magát a vádak alól, fogja magát s úgy véli elhárítani magáról a vádak, hogy más tisztességes emberekre, hazugságokat kohol, rágalmaz szemtelenkedik.

De az egyszer velem meggyűlik ám a baja, mert én nem félek ám az ilyen hitvány rágalmazóktól, mint Hegyi Antal és hozzá méltó hitvány piszkos aljas hízelgőtől, akik irigylük más tiszta becsületességét és be akarják moeskolni piszkos kezőkkel.

Ha mig engem árnyékszékbe való lapjába hurezolni merészel, somfa bottal verem le hitvány pofájáról karvaly orrát. Ennélfogva kijelentem, hogy mindaddig még benem bizonyítják azon szemtelen állításokat, hogy engem Réti Ferencz főszolgabíró úr, kortesszolgálat jutalmául alkalmazott a nagyréti töltésen. Vagy azt, hogy én ott fizetésért vagy ingyen alkalmazva vagyok: akárki tanálta el, hitvány, alávaló, piszkos, jellemtelen, nyomorult bitang gazembernek nyilvánítom.

Kelt Csongrád, 1895. april 26.

Turcsányi Mihály s. k.

*) Az e rovatban közlöttékért, nem vállal felelősséget a Szerk.

Felelős szerkesztő: ÉDER JÁNOS.

Kiadólaptulajdonos: SCHWARCZ SANDOR.

VASUTI MENETREND.

Budapest—Félegyháza—csongrádi vonal

Budapest—Csongrád.

Budapestről indul	8 óra 30 percz	reggel.
" "	2 " 55 "	d. után.
" "	4 " 26 "	" d. "
Félegyházára érkezik	12 óra 11 percz	d. ut.
" "	4 " 47 "	" d. "
" "	7 " 57 "	" d. "
Félegyházáról indul	12 óra 25 percz	d. után.
" "	5 " 10 "	" d. "
Csongrádra érkezik	1 óra 25 percz	d. után.
" "	6 " 10 "	" d. "

Csongrád—Budapest.

Csongrádról indul	9 óra 20 percz	d. előtt.
" "	2 " 45 "	" d. után.
Félegyházára érkezik	10 óra 21 percz	d. előtt.
" "	3 " 46 "	" d. után.
Félegyházáról indul	11 óra 06 percz	d. előtt.
" "	4 " 13 "	" d. után.
Budapestre érkezik	1 óra 25 percz	d. után.
" "	8 óra 25 "	este.

SPECZIALISTA SÉRVKÖTŐKBEN

Keleti J. cs. és kir. osztrák-magyar és belga kir. szabadalmazott sérvkötője leghíresebb orvosi autorítások által a legjobbak van elismerve, nem esuszik, nem gyakorol kellemetlen nyomást és rendkívüli czélszerű.

Ujdonság!!

Keleti J. féle gummi sérvkötő szabadalmazott 1894. márczius hóban.

Kitüntetett Brüsszelben, 1893. aranyéremmel és dísz okmánnyal. A pelották teljesen a sérvhez idomíthatók, szarvasbőr védővel és biztonsági övvel.

Árak: egyoldalú 6 frt kétoldalú 12 frt.

Suspensorium, háskötő (elasztikus) gummi-göresér harisnya, háttartó orthäpe, diái müleges fűző, müleges lábak és kezek.

GUMMI!! Egyedüli képvisellete. Osztr. Magyarországon a párisi „F. Berguerand tils“ leghíresebb gyárosnak.

Jótállás mellett valódi párisi gummi és halyhólag 2—6 frtig. Bouts americaiu 3—5 frtig. Eredeti Pessarium oclusivum Mensinga tanár szerint 1.80—5 frtig. Min-tagyüjtemény uraknak 3—8 frtig.

Megrendeléseket discretén és gyorsan eszközöl.

orvos sebészi műszerész és es. kir. osztrák-magyar szabadalmazott sérvkötők gyárosa

KELETI J.,
Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 17. sz. Szerviták palotája.

Arjegyzők ingyen és bérmentve.

PÖNIX-HAJKENŐCS

a Stuttgarter egészségügyi és beteg ápolási kiállításán 1890-ben díjat nyert Orvosi vélemény és ezer hála írat szerint az egyetlen realis és ártatlan szer, hogy uraknak és nőknek teljes lide hajzatot növeszen, igen fiatal uraknál erős bajuszt növeszt Sikerért és ártatlanságért jótállás Egy fégyely 80 kr., postai küldemény vagy utánvét 90 kr.

K. HOPPE, VIEN, XIV. Schwefelgasse 12.

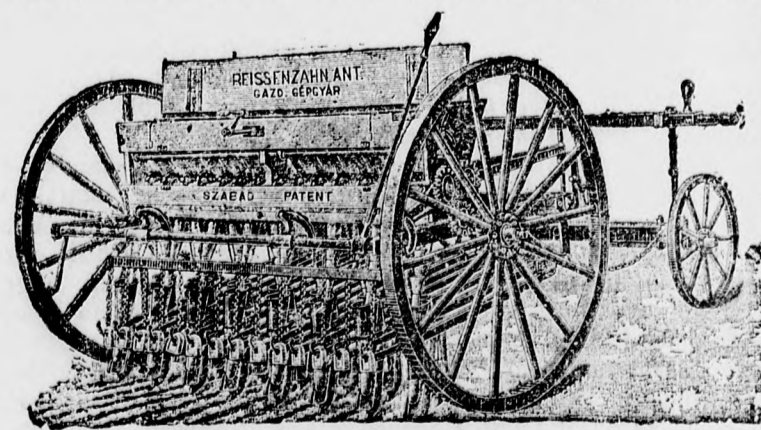
REISSENZAHN ANTAL

Gazdasági gépgyár és vasöntőde, gözekeépitő- és kölcsönző intézet.
BUDAPEST, VI. Eötvös-u. 38. (saját ház).

Ajánlja saját — kítőnőnek elismert — gyártmányait, szabad. trágyaszóró vetőgépekben, mindennemű gabona-, répa- és repecvetésre, ugyanazokat csak répa- és repecvetésre. — Továbbá

SZABADALM. HUNGARIA ES PATRIA sorvető gépeit

szilárd, vagy mozgatható magszekrényvel, egyvasu és többvasu acél-ekéit, boronáit, kézi- és jargányes-plögépeit tisztító

és gözesplögépeit, szecska és répa-vágóit, rostait, gyűjtő-gépeit, daráló-gépeit, kéz és erőhajtásra szivattyuit, kukoriczamor-zsolóit stb.

Arjegyzők mezőgazdasági gépekről és gözekekről kívánatra ingyen és bérmentve.

Ügyes ügynékek ugyanott alkalmaztatnak.